

NTFR 2023/603 - Geen cassatieberoep mogelijk tegen uitspraak waarin verzet gegrond is verklaard, ook niet als daarin is kortgesloten

Gegevens

Publicatie

NTFR 2023/603

Instantie

Hoge Raad

Datum uitspraak

14 april 2023

Datum publicatie

18 april 2023

Annotator

mr. M.H.W.N. Lammers

werkzaam als fiscaal advocaat en mediator bij HuygenLammers Advocaten

ECLI

[ECLI:NL:HR:2023:570](https://ecli.nl/NL:HR:2023:570)

Zaaknummer

21/03541

Relevante informatie

[Art. 28 lid 2 AWR, Art. 8:55 Awb](#)

Inhoudsindicatie

gesloten stelsel

Samenvatting

De rechtbank heeft uitspraak gedaan via vereenvoudigde behandeling. Belanghebbende is daartegen in verzet gekomen. De rechtbank heeft dit verzet gegrond verklaard en daarbij meteen in de hoofdzaak beslist ('kortsluiting'). Belanghebbende heeft daartegen cassatieberoep ingesteld. De Hoge Raad verklaart dit cassatieberoep niet-ontvankelijk. Op grond van art. 28 lid 2 AWR jo art. 8:55 lid 7 Awb staat tegen een uitspraak van de rechtbank op verzet alleen cassatieberoep open als het verzet i) niet-ontvankelijk is verklaard of ii) ongegrond. Cassatieberoep is niet mogelijk tegen een uitspraak waarin het verzet gegrond is verklaard. Ook niet als daarin is beslist over de proceskosten in verband met het verzet of als daarin meteen in de hoofdzaak is beslist. Tegen laatstgenoemde uitspraak staat hoger beroep open.

(Volgt niet-ontvankelijkverklaring.)

Uitspraak

1. Beoordeling van de ontvankelijkheid van het beroep in cassatie

1.1. De Rechtbank heeft bij de in cassatie bestreden uitspraak van 16 juli 2021 het verzet van belanghebbende tegen de uitspraak van 14 mei 2020 gegrond verklaard en tevens – met toepassing van artikel 8:55, lid 10, Awb – het door belanghebbende ingestelde beroep gegrond verklaard, de uitspraak van de Inspecteur vernietigd, de Inspecteur opgedragen opnieuw uitspraak op bezwaar te doen en beslist over de vergoeding van het griffierecht en van de kosten die belanghebbende in verband met het gedane verzet en het ingestelde beroep heeft gemaakt.

1.2. Op grond van artikel 78, lid 4, van de Wet op de rechterlijke organisatie in samenhang gelezen met artikel 28, lid 2, AWR staat tegen de uitspraak van de rechtbank op verzet in een belastingzaak alleen beroep in cassatie open indien het verzet a) niet-ontvankelijk is verklaard, of b) ongegrond is verklaard. Geen beroep in cassatie staat open tegen een uitspraak van de rechtbank waarbij het verzet gegrond is verklaard, ook niet als in die uitspraak tevens is beslist over de kosten die in verband met de behandeling van het verzet zijn gemaakt. ¹ Evenmin staat beroep in cassatie open tegen een uitspraak van de rechtbank in een belastingzaak waarbij het verzet gegrond is verklaard en tevens met toepassing van artikel 8:55, lid 10, Awb uitspraak op het beroep is gedaan. Tegen een zodanige uitspraak staat uitsluitend het rechtsmiddel van hoger beroep open.

1.3. Gelet op hetgeen hiervoor in 1.2 is overwogen, moet het beroep in cassatie niet-ontvankelijk worden verklaard.

(Volgt niet-ontvankelijkverklaring.)

Noot

De Hoge Raad geeft in dit arrest een les 'procesrecht' bij verzetprocedures. Om in een verzetprocedure terecht te komen, dient de rechtbank een uitspraak op een vereenvoudigde manier af te doen. In art. 8:54 Awb zijn vier mogelijkheden opgenomen om van die manier gebruik te maken. Dat is als (i) het beroep kennelijk niet-ontvankelijk is, (ii) het beroep kennelijk ongegrond, (iii) het beroep kennelijk gegrond is of (iv) de rechtbank kennelijk niet ontvankelijk is. Door op deze wijze een zaak af te kunnen wikkelen, wordt de zaak sneller afgedaan en wordt voorkomen dat een zaak waar de rechter snel en/of kort op kan beslissen, in de mallemlen terecht komt.

In deze zaak oordeelde de rechtbank in eerste instantie met toepassing van art. 8:54 Awb dat het beroep van de belanghebbende kennelijk ongegrond was. Daar was de belanghebbende het niet mee eens en heeft verzet aangetekend. Verzet is het rechtsmiddel tegen een beslissing die is genomen met toepassing van art. 8:54 Awb. Vervolgens beoordeelt een andere kamer van de rechtbank of dit verzet terecht is ingesteld. Als dat het geval is en het verzet dus gegrond wordt

verklaard, dan wordt de behandeling van de zaak voortgezet in de stand waarin het zich bevond voor de uitspraak ex art. 8:54 Awb.

In deze zaak heeft de rechtbank bovendien gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot 'kortsluiting'. Dat wil zeggen dat de rechtbank niet alleen een beslissing op het verzet heeft genomen, maar ook over het inhoudelijke geschil. Die beslissing komt erop neer dat de inspecteur opnieuw uitspraak op bezwaar moet doen nadat hij de belanghebbende in de gelegenheid heeft gesteld om toe te lichten of sprake was van een verschoonbare termijnoverschrijding in de bezwaarfase. Daarmee komt de zaak terug in de bezwaarfase. Indien de belanghebbende het vervolgens met de uitspraak op bezwaar het niet eens is, kan hij opnieuw beroep aantekenen bij de rechtbank.

Wat de belanghebbende, althans zijn gemachtigde, met de onderhavige cassatieprocedure wilde bereiken, is mij niet duidelijk. De belanghebbende heeft immers gekregen wat hij wilde, een terugwijzing naar de inspecteur. Een beroep in cassatie kan daaraan niet bijdragen. Bovendien verhindert de wet om in deze zaak cassatieberoep in te stellen. Wat ik mij hierbij ook afvraag is, waarom heeft de Hoge Raad deze zaak überhaupt door de poorten van art. 80a en 81 AWR laten komen? De wet is op dit punt helder en wordt door de Hoge Raad ook aangehaald. Wat kan dit oordeel van de Hoge Raad bijdragen aan de rechtsbescherming in dit soort zaken?

Als ik vervolgens dieper in de zaak duik, dan constateer ik dat de gemachtigde ook hoger beroep heeft aangetekend tegen de beslissing van de rechtbank om de zaak terug te wijzen naar de inspecteur ([ECLI:NL:GHSHE:2022:1822](#)). Uit de grieven die in de hoger beroepsprocedure naar voren zijn gebracht, dan komen die er bijna allemaal op neer dat een hogere proceskostenvergoeding of een hogere immateriële schadevergoeding had moeten worden toegekend. In feite is dit dus precies zo'n zaak waarover op dit moment de nodige discussies worden gevoerd. Doen deze zaken recht aan de rechtsbescherming van een belastingplichtige of zijn ze vooral ingestoken om de portemonnee van de gemachtigde te spekken? Als ik naar de inhoud van deze procedures kijk, dan bekruipt mij het gevoel van het tweede. Ik heb de rechtsbescherming van belastingplichtige zeer hoog in het vaandel staan, maar moet toch ook constateren dat gemachtigden hiervan misbruik maken. Dat zorgt ervoor dat de toch al overbelaste rechtspraak nog meer overbelast wordt en andere belastingplichtigen langer moeten wachten om hun zaak door de rechter behandeld te krijgen.

Ik zou dan ook alle gemachtigden willen oproepen om voordat een procedure wordt gestart eens het spreekwoord 'bezint eer ge begint' in gedachten te nemen en daarbij te beoordelen of je de zaak van de belanghebbende aan het behartigen bent of de eigen portemonnee. Als dat laatste het geval is, dan zou een goede gemachtigde mijns inziens moeten constateren dat het starten van de procedure achterwege dient te blijven.

Voetnoten

1). Zie HR 15 maart 2019, [ECLI:NL:HR:2019:363](#), rechtsoverwegingen 2.2 en 2.3.3. ([NTFR 2019/756](#), red.)